

EINDHOVEN

Eindhoven, 18 september 2020

Betreft: Internetconsultatie wetsvoorstel verlengde kwalificatieplicht

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u de reactie van de gemeente Eindhoven, contactgemeente voor Zuidoost-Brabant, op het wetsvoorstel verlengde kwalificatieplicht.

Gemeente Eindhoven ondersteunt de lijn die het kabinet heeft ingezet. Samen maken we ons hard voor dat deel van de jongeren dat ondanks alles moeite heeft om duurzaam aan de slag te komen. Een heterogene en dynamische doelgroep die gemakkelijk uit beeld raakt.

N.a.v. het IBO heeft het kabinet ingezet op drie sporen:

- a. Integrale ondersteuning van jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt.
- b. Jongeren in beeld hebben en houden.
- c. Jongeren duurzaam naar werk begeleiden.

Daarbij benadrukt het kabinet dat veel van de problematiek waarmee jongeren van 16 tot 27 jaar te maken hebben niet pas begint bij 16 jaar, maar haar oorsprong vaak al ver daarvoor kent. Het gaat er om jongeren zo vroeg mogelijk passend te ondersteunen, waardoor bijvoorbeeld thuiszittersproblematiek en problemen later op de arbeidsmarkt zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen.

Er wordt een expliciete regierol bij gemeenten gelegd met spiegelbepalingen in relevante wetgeving. Daarmee zien gemeenten toe dat er sprake is van een integrale (keten)aanpak waarbij jongeren niet buiten beeld raken.

Gemeente Eindhoven onderschrijft, net als het kabinet, dat bij sommige jongeren een maatwerkoplossing aan de orde is. Dat geldt eens te meer voor jongeren die voortijdig de school verlaten. Een extra instrument in de vorm van een verlengde kwalificatieplicht zien we als een prima idee om gemeenten beter te faciliteren door het uitbreiden van de wettelijke mogelijkheden.

Gemeenten hebben de jongeren in beeld, bepalen per jongere wat een geschikte route is en werken daarbij zoveel mogelijk domeinoverstijgend. De RMC functie werkt nauw samen met onderwijs, kent de jongeren en beweegt maximaal mee met diens ondersteuningsbehoefte vanuit een positieve grondhouding. Helaas moeten we in sommige gevallen vaststellen dat dit onvoldoende is om een jongere in beweging te krijgen. Deze volgt geen opleiding, is niet aan het werk en weigert dat ook. Met zo'n situatie is deze jongere, maar ook zeker de samenleving niet gebaat. Het is een ongewenste situatie die vraagt om een krachtig instrument. Een instrument als de verlengde kwalificatieplicht kan in dat geval helpen om de jongere wél in de juiste richting te krijgen en om een duidelijke boodschap af te geven dat de maatschappij iets terugverwacht. Als er vanuit intrinsieke motivatie geen beweging komt en een jongere echt niet wil, heeft het volgens ons waarde om een dergelijke 'stok achter de deur' te

hebben. We onderschrijven dus de waarde van een wettelijke verankering die een boete mogelijk maakt. Zoals het nu voorligt, stuit het middel echter wel op enkele praktische problemen waar we uw aandacht voor vragen.

- In veel gevallen van vsv is er sprake van achterliggende problematiek waarvoor handhaving, lees boete, geen effectief middel is. Voor jongvolwassenen is intrinsieke motivatie en verantwoordelijkheid nemen voor de eigen toekomst voorwaardelijk voor een succesvol traject richting onderwijs en/of werk. Een verplichte schoolinschrijving draagt niet bij aan gemotiveerd leren/ontwikkelen, de kans op het behalen van een startkwalificatie blijft klein.

-Een deel van de vsv'ers valt uit vanwege gebrek aan begeleiding of zorg. Uw voorstel biedt daar geen oplossing voor, vergroot echter wel de druk op de mbo-instellingen als ze les moeten geven aan jongeren die niet in staat zijn tot leren omdat de juiste zorg ontbreekt.

-We voorzien problemen met de uitvoerbaarheid: gemeentelijke keuze bij een regionale werkwijze, geen extra capaciteit voor het handhavingsaspect en voor het bijbehorend onderzoek naar de actuele situatie.

-Uw voorstel gaat ver in het inperken van grondrechten van meerderjarigen. U lost dit op door geen generieke maatregel te nemen en het aan de betreffende gemeente over te laten dit uit te werken voor de eigen gemeente.

Door de problemen ten aanzien van uitvoerbaarheid verwachten wij dat de mogelijkheid van een boete in de voorgestelde vorm slechts een geringe bijdrage kan leveren aan het terugdringen van vsv. Daarbovenop geven we graag mee dat we in Eindhoven en omgeving het belangrijk vinden dat loopbaanleren plaatsvindt. Loopbaanleren, inclusief het leren van (werknemers)vaardigheden, kan op meer plaatsen dan onderwijs vorm krijgen. Extra instrumenten om voor iedere jongere het gewenste maatwerk te bieden zijn daarbij welkom.

Met vriendelijke groet,
namens gemeente Eindhoven,

Brigitte van Hout
Beleidsadviseur SD (onderwijs) / RMC coördinator